

کولر آبی « نحوه کار کولر آبی

کولر آبی چگونه کار می‌کند؟

کولرهای آبی که برای خنک کردن هوا در مناطق خشک بکار می‌روند از دو قسمت عمدۀ تشکیل یافته‌اند:

► اجزاء الکتریکی

► اجزاء مکانیکی

معرفی اجزاء الکتریکی

۱- کابل چهار رشته و کلید مخصوص: برای ارتباط کلید به کولر از کابل چهار رشته استفاده می‌شود که سطح مقطع سیم‌ها نباید کمتر از $1/5$ میلی متر مربع باشد. کلید کولر شامل: یک کلید تک پل برای واتر پمپ، یک کلید تک پل برای الکتروموتور فن و یک کلید تبدیل برای دور کند و تند الکتروموتور می‌باشد.

۲- جعبه اتصال یا ترمینال: جهت ایجاد اتصالات مطمئن و عایق از بدنه فلزی کولر که در داخل اطاقک کولر قرار دارد.

۳- خازن اصلاح ضریب قدرت: که بر روی بدنه نصب شده و از نوع روغنی و با ظرفیت ۲۰ الی ۲۵ میکروفاراد با ولتاژ نامی ۴۰۰ ولت تا ۴۵۰ ولت است.

۴- الکتروموتور دو دور فن: که معمولاً دارای دو دور ۱۰۰۰ و ۱۵۰۰ دور در دقیقه است. الکتروموتور کولرهای خانگی از قسمت- های زیر تشکیل شده است:

• استاتور

• روتور

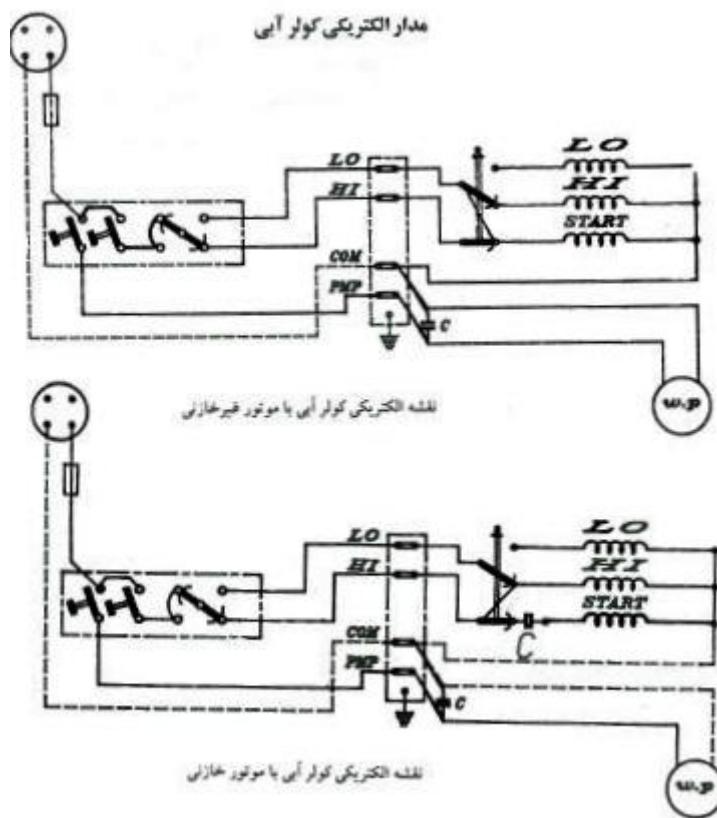
• در پوش و بوش‌ها

• کلید گریز از مرکز که نقش عمدۀ ای در راه اندازی و تنظیم دور موتور دارد و بر اساس نیروی گریز از مرکز عمل

- کرده و ضمن عمل خود سیم پیچ راه انداز را از مدار خارج می کند، قسمت متحرک این کلید بر روی محور روتور تعییه شده وصفحه کائوچویی کلید گریز از مرکز بر روی در پوش موتور نصب شده است . بر روی قسمت کائوچویی موتور این لغات (com=مشترک) (HI=تند) (LO=کند) دیده می شود.
- ۵- خازن راه انداز: با ظرفیت ۱۳۰-۴۸۰ میکروفاراد (۱۱۰ ولت) که در هنگام استارت در مدار بوده و پس از آنکه روتور به٪۷۵ سرعت نامی خود رسید، کلید گریز از مرکز خازن راه انداز وسیم پیچ کمکی را از مدار خارج می سازد.
- ۶- پمپ آب (واتر پمپ): آب را از تشتک تا حدود دو متر ارتفاع پمپاژ کرده و به سه راهی آب و ناودانی ها در بالای اطاقک کولر می رساند.

معرفی اجزاء مکانیکی

- ۱- بدنه کولر
- ۲- سه راهی آب (آب پخش کن)
- ۳- ناودان ها
- ۴- فن (پروانه ومحور فن یا توربین)
- ۵- شناور (فلوتر)
- ۶- کanal داخلی و خارجی
- ۷- پولی ها (فلکه ها) و تسمه پروانه
- ۸- یاتاقان ها

مرحله انتخاب و خرید

ظرفیت برودتی کولرهای باید متناسب با فضای مورد استفاده انتخاب شود، کولرهای بزرگتر تنها منجر به مصرف بی مورد انرژی الکتریکی می‌شود.

نوع کولر را متناسب با مناطق آب و هوایی انتخاب کنید . انتخاب کولرهای آبی در مناطق گرم و خشک، که برای داشتن محیطی با هوای مطبوع در اتاق ها و فضاهای داخل ساختمان حتماً نیاز به هوای خنک همراه با رطوبت می باشد، بهترین گزینه است.

برای شهرهای با آب و هوای گرم و خشک (دارای متوسط رطوبت هوای کمتر از ۲۰٪) انتخاب کولرهای آبی بهترین گزینه بوده، زیرا که در کنار مصرف برق کمتر، آسایش حرارتی بیشتری را فراهم می نماید.

در هنگام خرید کولر آبی به برچسب انرژی آن دقت کنید. با بهره‌گیری از اطلاعات مندرج در برچسب می توانید از میزان کارایی و بازدهی و همچنین مصرف انرژی دستگاه خود اطلاع پیدا کنید.

مرحله نصب و راه اندازی

هنگام نصب کولر، محلی را انتخاب کنید که ایجاد لرزش و صدا ننماید مثل روی ستون ها و نزدیک دیوارها برای زیر کولر از چهار پایه ای به ارتفاع ۳۰ سانتیمتر استفاده کنید. و برای جلوگیری از فرو رفتن پایه ها در آسفالت وغیره از صفحات فلزی به اضلاع ۱۰ سانتی متر در ۱۰ سانتی متر استفاده کنید.

کولر را در نزدیکی لوله دودکش و هوکش آشپزخانه و لوله چاه فاضلاب قرار ندهید.

به منظور جلوگیری از لرزش در محل اتصال کولر به کانال ها باید از بربزنت استفاده شود.

هنگام راه اندازی کولر در ابتدای فصل گرما به نکات زیر توجه کنید:

دیوارهای کولر را جدا کنید و در صورت نیاز پوشال ها را تعویض کنید . (معمولا هر دو سال یک بار). ضمنا پوشال ها باید به گونه ای توسط توری های سیمی محکم به در پوش ها بسته شوند که آب از آنها بر روی فن و یا تسمه و پمپ و موتور نریزد. کف کولر را شست و شو داده و در صورت زنگ زدگی، سوراخ شدگی آن را ترمیم کنید . البته بهتر است در پایان فصل گرما و از کار انداختن کولر محل های زنگ زده را ضد زنگ زده و رنگ کاری نمایید.

ياتاقان های توربین و جاروغنی های روی موتور را روغن کاری کنید و با دست هر دو فلکه را بجرخانید تا مطمئن شوید که مانعی در حرکت آنها موجود نیست.

تسممه و فلکه های (پولی) موتور و توربین باید در یک امتداد باشند تا موجب لنگی و ساییدگی تسممه و لرزش نشود . در صورت ساییدگی و بریدگی تسممه آن را تعویض کنید.

معمولا پمپ های آب احتیاج به روغنکاری ندارند ولی آنها را از جای خود خارج کرده و رسوب اطراف پروانه ها را تمیز کنید همچنان صافی آن را تمیز کرده و در جای خود قرار دهید.

با پر کردن تشتک تحتانی از آب و روشن نمودن و اتر پمپ اطمینان حاصل نمایید که مسیر آب در شیلنگ و سه راهه و آب پخش کن ها باز است.

ناودان های پخش کننده مستقر در در پوش ها را تمیز کرده تا منافذ آنها باز شود.

شناور را طوری تنظیم نمایید که آبی از تشتک یا دریچه اطمینان سرازیر نشود.

هنگام روشن کردن کولر ابتدا به مدت ده دقیقه و اتر پمپ را روشن کرده تا پوشال ها خیس شوند و قبل از روشن کردن موتور اصلی کولر برای اولین بار پارچه بزرگی را خیس نموده جلوی دریچه ها گرفته تا ذرات زنگ و گرد خاک را به خود گرفته و محیط را کثیف نکند.

با نصب یک دماسنچ ساده دیواری و یا نصب کلید های ترموموستاتیک دما درجه حرارت اتاق ها را در فصول گرم حداقل روی C ۲۷۰ تنظیم نمایید.

راهکار کم هزینه تر نصب یک دماسنجه دیواری ساده در اتاق نشمن و حفظ دمای اتاق در محدوده 25°C تا 27°C و خاموش کردن دستی کولر آبی در مواردی که دمای اتاق به پائین تر از این میزان می‌رسد، در صرفه‌جویی مصرف برق نقش مؤثری دارد.

از آنجائیکه هوای خروجی از کولرهای آبی به همراه رطوبت می‌باشد، گاهاً منجر به افزایش بیش از حد رطوبت در محیط شده و این مسئله علیرغم پائین بودن درجه حرارت باعث انحراف از شرایط آسایش حرارتی می‌شود و در واقع هوای محیط شرجی می‌گردد، به منظور جلوگیری از افزایش درصد رطوبت نسبی و کنترل فشار هوا در محیط منزل، توصیه می‌گردد این میزان رطوبت از طریق تعییه یک دریچه کوچک در سمت مقابل اتاق تخلیه گردد. از باز کردن پنجره در هنگام کارکرد همزمان کولرها اکیداً خودداری شود.

با تنظیم پرهای دریچه‌های کولر (نیمه باز و بسته نمودن آنها) و یا بستن کامل دریچه‌ها، می‌توان میزان هوای خنک خروجی را بسته به نیاز اتاق‌ها تنظیم نمود.

مرحله سرویس و نگهداری

در پایان فصل گرما آب تشک را خالی کرده و روی کولر را با برزنت بپوشانید و شیر فلکه آب را بسته و حتی الامکان لوله‌های

رابط را قطع نمایید.

درب کولر و داخل آن شستشو و آب کف آن بطور کامل تخلیه گردد.

تسممه از فولی جدا و در محل مناسب نگهداری شود.

شنلگ آب از سمت سرشیر باز شده و جمع آوری گردد و در زیر بدن کولر به دور از تابش نور خورشید و رفت و آمد گذاشته شود.

کولر بوسیله روکش مناسب (ترجیح‌آیق) طبیعت استاندارد پوشانده شود.

شیر فلکه اصلی آب بسته و روی شیر آب بوسیله پارچه و الیاف مناسب و در نهایت با پلاستیک پوشانده شود.

جريان برق با جدا کردن اتصال سیم‌ها از پشت کلید و یا جعبه تقسیم داخل کولر قطع گردد.

دریچه کanal‌های کولر از داخل اتاق‌ها بسته و ورودی دریچه بوسیله مقوا یا پلاستیک مناسب پوشانده شود.

تعویض سالیانه پوشال‌ها و تسممه کولر

شستشو، جرم‌گیری و رسوب زدایی سوراخ ناودانی و دریچه های ورودی هوا در درب کولرهای، پره های فن توری و صافی پمپ آب، دیواره و کف داخلی کولر (بوسیله برس مناسب)

روغن کاری یاتاقان‌های کولر (هر ماه یکبار در طول فصل گرم)

کنترل میزان سفتی تسممه پس از قرار گرفتن در شیار پولی (میزان سفتی باید بگونه‌ای باشد که تسممه با فشار ملایم انگشت حداقل ۱ سانتی‌متر خم شود)

شستشو و جرم‌گیری شلنگ و سه‌راهی توزیع آب و بازرسی میزان ریزش و توزیع یکنواخت آب بر روی ناودانی درب کولر

بازرسی عدم پارگی و نشتی شلنگ آب از محل سرشیر تا محل اتصال به شناور کولر

تنظیم شناور و ارتفاع آب در کف کولرهای

بازرسی کلید و جعبه تقسیم برق کولر (پمپ آب، دور تند و کند)

بازرسی سلامت و عدم پارگی برزننت (محل اتصال دهنده خروجی کولر به کanal اصلی)

در صورت پارگی و فرسودگی برزننت، تعویض آن با الیاف پلیمری که قابلیت انعطاف پذیری بالاتری داشته و در مقابل باد، باران و تابش مستقیم خورشید مقاوم ترند توصیه می‌گردد.

تمیز کاری و غبار گیری از پره‌های دریچه کولرهای از سمت اتاقها و فضاهای

بازکردن دریچه‌ها و غبار گیری کanal‌های پشت آن بوسیله جاروبرقی (حداقل هر دو سال یکبار)

انجام بازدید دوره‌ای و کنترل عملکرد کولر شامل: تراز بودن بدن، عدم وجود نشتی آب از سرشیر تا کولرهای، توزیع مناسب و یکنواخت آب بر روی پوشال‌ها، سلامت پمپ آب و روغن کاری یاتاقان‌ها و عدم پارگی تسممه (هر ۱۵ روز یکبار) در طول ماه -

های گرم سال توصیه می‌گردد.

در مدت زمان استفاده از کولر قبل از هر بار روشن کردن فن کولر، حداقل ۱۰ دقیقه پمپ آب آن را روشن نموده و بهتر است راهاندازی اولیه فن با زدن کلید دور تند آغاز و چند ثانیه بعد به دور کند برگردانده شود.

نصب سایبان روی کولرهای آبی موجود بسیار مؤثر است، این کار علاوه بر کاهش میزان تبخیر و مصرف آب در کولرهای آبی، از تابش مستقیم نور خورشید به سقف و بدنه و در نتیجه آن افزایش حرارت آب و هوای داخل کولر جلوگیری نموده و در نتیجه باعث افزایش راندمان و کاهش مصرف انرژی کولر می‌گردد.

استفاده از رنگهای پلیمری ترکیبی با خاصیت عایق حرارتی نیز در سقف و بدنه کولرها در کاهش مصرف آب و انرژی مفید می‌باشد.

عایق کاری کانال‌ها در طول مسیر رو باز (اینکار می‌تواند با استفاده از رنگهای عایق انجام پذیرد) نکته: با استفاده از سایبان یا رنگ‌های عایقی روی بدنه کولر و کانال اصلی هوا می‌توان بیش از ۵۰٪ در مصرف آب و حدود ۱۰٪ در مصرف انرژی، صرفه‌جویی نمائیم.

در هنگام سوختن موتور کولر به هیچ وجه آنرا سیم پیچی ننموده و در این مرحله فرصت مناسبی است تا موتور جدید از نوع راندمان بالا خریداری و جایگزین گردد.

پمپ آب کولرها نیز حتی الامکان، با نوع راندمان بالا و کم مصرف جایگزین گردد. مصرف انرژی پمپ‌های راندمان بالا حدود ۱/۳ پمپ‌های معمولی است.

جایگزینی صفحات سلولزی بجای پوشال در درب کولرها نیز راندمان کولر آبی و کیفیت و سلامت هوای خروجی از آن را افزایش می‌دهد.

نصب کلیدهای ترمومتر دار امکان تنظیم درجه حرارت فضاهای را میسر می‌سازد، این امکان در ساعت‌های نیمه شب که معمولاً نیاز سرمایش کم می‌شود، باعث خاموش شدن اتوماتیک کولرها و کاهش مصرف برق می‌گردد.

در جمع‌بندی توصیه‌ها و راهکارهای این بخش باید اذعان نمود که در صورت رعایت موارد ذکر شده، با بکارگیری کولر آبی با راندمان قابل قبول می‌توان دمای هوا را بین ۱۰ تا ۱۲ درجه کاهش داده و بیش از ۳۰ درصد نیز در میزان مصرف انرژی، صرفه‌جویی نمود.